

мъни: ортокласъ, кремъкъ и слюда. Въ гранита най-добъръ съпикаваме ортокласа, т. е. ония лъскави зрънца, на цвѣтъ нѣкога червени, бѣли, а нѣкога и зеленикави. Кремъкътъ бива въ видъ на неправилни зрънца, лъскави като стъкло. Зърчата на кремъка, сетѣ можемъ да познаемъ и по туй, че тѣ сж по-твърди отъ ония на ортокласа; като земемъ т. е. едно кжече кремъкъ и драснемъ на различнитѣ зрънца: на ортокласенитѣ ще ставатъ чърти, а на кремъчнитѣ не. Въ гранитний теренъ на пещерската околия между с. Църнче и с. Каменица се намиратъ мънички, прозрачни, кремъчни кристалчета „родопски диаманти“, които употребляватъ тамъ за рѣзание на стъкло. Слюдата въ гранита прилича на сръбърни или златни люспици, които лесно могатъ да се кърятъ и да се цѣпять на тънинки, прогледни и жилави листца. Неопитнитѣ хора иматъ жълтата слюда за злато, а бѣлата — за сръбро. Земната кора има много видове гранити, напр. порфирянъ гранитъ съ голѣми ортокласни кристали, който се намира много около прочутитѣ наши Хисарски бани, и въ сѣверната частъ на Сърненската-гора (Караджа-дагъ) близо до г. Казанлъкъ, до Терзиоба и пр.

Примѣръ отъ ортокласни камъни, които не съдържатъ кремъкъ е *сиенитътъ*, който получилъ названието си отъ прочутитѣ дрѣвни камъчни лагери въ Сиена, въ Египетъ. По вънкашния си видъ много прилича на гранита, нъ намѣсто слюда съдържа черни зрънца аугитъ и нѣма почти никакъвъ кремъкъ. Отъ червеникавий сиенитъ сж съградени много здания и паметници въ Египетъ. Въ южна България извѣстенъ е сиенитътъ, върху който е съграденъ столичний ни градъ Пловдивъ. Пловдивский сиенитъ е на огромни камъни (монолитъ), отъ които старитѣ Римляни правили саркофаги. На Джамбазъ-Тепе, Джендемъ-Тепе и Сахатя отъ врѣмето на старитѣ Римляни и Гърци се копають камъни и правять разни издѣлия. — Сиенитътъ се намира въ околността на Пещера, сегнѣ на Витоша при София, въ околността на Самоковъ и по Странджа-планина между Малкъ-Самоковъ и Малко-Търново (Европейска Турция).

Гранитътъ по голѣмата си твърдостъ служи по-добъръ за постилание шосета, отъ колкото за градение на здания, защото много мжчно се обработва. Голѣмитѣ гранитни стълпове служатъ